voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 2 december 2025

Onderwerp Regionaal uitvoeringsprogramma milieutaken 2026
Versienummer 1.0

Portefeuillehouder Arjan Spaans

Samenvatting
Jaarlijks stelt het college een jaarverslag en een programma voor de uitvoering van de taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving (hierna: VTH) omgevingsrecht vast. Een deel van die taken, de milieutaken, worden uitgevoerd door Omgevingsdienst IJsselland (hierna: ODIJS). Het Algemeen Bestuur van ODIJS biedt ieder jaar een regionaal uitvoeringsprogramma en jaarverslag milieutaken ter vaststelling aan de colleges aan. Het college heeft het Regionaal Uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van milieutaken 2026 Omgevingsdienst IJsselland vastgesteld. De gemeente blijft namelijk bevoegd gezag voor de taken die door ODIJS worden uitgevoerd en verantwoordelijk voor een tijdige programmering en verslaglegging daarover. Het jaarverslag 2025 ODIJS volgt in het tweede kwartaal van 2026. In de Oplegger bij het Regionaal Uitvoeringsprogramma milieutaken 2026 doen wij alvast verslag van de uitvoering van de milieutaken in 2025. Mede op basis daarvan is de uitvoering van de milieutaken voor het jaar 2026 geprogrammeerd. Met deze raadsbrief informeren wij u hierover.

Bijlagen
Bijlage 1 - Regionaal Uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van milieutaken 2026 ODIJS
Bijlage 2a - Oplegger bij het Regionaal Uitvoeringsprogramma milieutaken 2026
Bijlage 2b - Jaaropdracht 2026 gemeente Zwolle
Bijlage 2c - Productiecijfers 2025 Zwolle (januari tot en met oktober)

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
1. Het door het college vastgestelde Regionaal uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van milieutaken 2026 Omgevingsdienst IJsselland.
2. De door het college vastgestelde Oplegger bij het Regionaal Uitvoeringsprogramma milieutaken 2026 (inclusief bijlagen)

Datum 2 december 2025

Inleiding

Hierbij bieden wij u het Regionaal uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van milieutaken 2026 Omgevingsdienst IJsselland (hierna: Regionaal Uitvoeringsprogramma milieutaken 2026) en de Oplegger bij het Regionaal Uitvoeringsprogramma milieutaken 2026 (hierna: Oplegger) aan. Met deze documenten blikken we alvast terug op de uitvoering van milieutaken in 2025. Mede op basis daarvan is de uitvoering van milieutaken voor het jaar 2026 geprogrammeerd. Het Regionaal uitvoeringsprogramma milieutaken 2026 vertaalt het regionaal uniform VTH beleid milieutaken, dat in 2024 is vastgesteld door alle deelnemende colleges in IJsselland, naar concrete inzet in 2026. Op basis van het regionaal uitvoeringsprogramma zijn individuele jaaropdrachten per deelnemer opgesteld. De documenten vormen daarmee niet alleen een belangrijke leidraad om te sturen op impact, wij leggen hiermee ook verantwoording af over de uitvoering van de milieutaken aan uw raad, de inwoners van de gemeente en de provincie in het kader van interbestuurlijk toezicht (hierna: IBT).

Kader

VTH Uitvoeringsprogramma 2025 Omgevingsdienst IJsselland
Jaaropdracht OD IJsselland 2025 - Gemeente Zwolle
Vergunningen, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht jaarverslag 2024 & programma 2025
Regionaal uniform beleid voor de uitvoering van VTH milieutaken Omgevingsdienst IJsselland 2024
Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht gemeente Zwolle

Kernboodschap

Met het Regionaal Uitvoeringsprogramma milieutaken 2026 en bijbehorende Oplegger (inclusief bijlagen) legt het college verantwoording af over de uitvoering van de taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu aan de raad, de inwoners van de gemeente en de provincie in het kader van IBT. Het uitvoeringsprogramma draagt bij aan het realiseren van maatschappelijke opgaven en een gelijk speelveld, met als doel een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in de regio IJsselland. Daarnaast communiceert het college met het document open en transparant over de programmering van de milieutaken voor 2026.

Toelichting

Ieder jaar stellen wij een jaarverslag en een programma op voor de uitvoering van de taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving (hierna: VTH) omgevingsrecht[1]. Dat is een wettelijke verplichting. Sinds 2020 is gekozen voor een gecombineerd jaarverslag en programma omgevingsrecht, waardoor wij de beleids- en uitvoeringscyclus nog beter zichtbaar sluitend kunnen maken.

Een deel van die taken, de milieutaken, worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJsselland (hierna: ODIJS). Voor die milieutaken geldt een extra verplichting om te komen tot een regionaal uitvoeringsprogramma. Het andere deel van die taken, de zogenaamde omgevingsrecht thuistaken (zoals bouw, reclame en kap), voeren wij zelf uit. Omdat beide onderdelen een eigen proces kennen, hebben wij dit jaar besloten beide onderdelen separaat vast te stellen maar wel gelijktijdig te agenderen.

[1] *Hiermee doelen wij zowel op de taken die namens ons worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJsselland (ODIJS) als de taken die wij zelf uitvoeren, de zogenaamde 'omgevingsrecht-thuistaken'.*

Datum 2 december 2025

Terugblik 2025

Op basis van de productiegegevens 2025 Zwolle (tot en met oktober) kunnen we vaststellen dat het grootste deel van het uitvoeringsprogramma milieutaken 2025 wordt gerealiseerd. Voor het onderdeel Toezicht en Handhaving – Veilig en Gezond ligt ODIJS achter op de planning. Dit komt vooral door het inwerken van nieuwe medewerkers.

Vooruitblik 2026

Omgevingsdienst IJsselland zet in 2026 een belangrijke stap in de ontwikkeling naar een robuuste omgevingsdienst. Dit is onderdeel van een landelijke beweging om de kwaliteit en effectiviteit van het VTH-stelsel milieu te verbeteren. In de begroting 2026 (onder de noemer ‘blauwe spoor’) is het extra benodigde structurele budget voor het actualiseren van vergunningen en het herstellen van de balans in de toezichtcapaciteit verwerkt. Doel is te groeien naar een robuuste organisatie en taakuitvoering in 2028.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Er is geen sprake van participatie bij het vaststellen van het Regionaal Uitvoeringsprogramma milieutaken 2026.

Communicatie

Over het vaststellen van het Regionaal Uitvoeringsprogramma milieutaken 2026 wordt niet actief gecommuniceerd. Het wordt ter kennisname aan de gemeenteraad gezonden.

Duurzaamheid

Sinds 2020 voert ODIJS diverse energie gerelateerde werkzaamheden uit die een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsambities van deelnemers, waaronder Zwolle, en de energietransitie in IJsselland. Voorbeelden hiervan zijn energiecontroles bij bedrijven en de informatieplicht energiebedrijven. Sinds 2024 voert ODIJS ook de bouw gerelateerde taak handhaving energielabel C kantoren uit. De energie gerelateerde werkzaamheden gaan verder dan het uitvoeren van VTH-taken, ODIJS geeft daarbij ook advies. We spreken dan ook steeds vaker van VTHA in relatie tot deze onderwerpen.

Financiën

In de begroting 2026 ODIJS (onder de noemer ‘blauwe spoor’ in het kader van de route naar een robuuste ODIJS) is het extra benodigde budget voor het actualiseren van vergunningen en het herstellen van de balans in de toezichtcapaciteit verwerkt. De kosten die gemoeid zijn met de uitvoering van de werkzaamheden van vergunningverlening, toezicht en handhaving milieutaken zijn gedekt door de begroting 2026.

Risico’s

Om het programma uit te kunnen voeren moet alle benodigde capaciteit ingezet kunnen worden. De huidige tendens is dat vanwege krapte op de arbeidsmarkt het lastig is om vacatures in te vullen. Die krapte geldt ook op het gebied van inhuur via bureaus. ODIJS trekt vanaf 2025 ook gemotiveerd personeel aan dat nog niet is opgeleid maar binnen de organisatie via begeleiding en scholing start- en vakbekwaam wordt gemaakt. Indien ontstane vacatures niet (tijdig) kunnen worden ingevuld, zal er geprioriteerd moeten worden. Bij het stellen van prioriteiten is het vastgestelde regionaal uniforme VTH beleid milieutaken het uitgangspunt.

Datum 2 december 2025

Vervolg

Het Regionaal Uitvoeringsprogramma milieutaken 2026 en bijbehorende Oplegger sturen wij voor de beoordeling in het kader van interbestuurlijk toezicht aan Gedeputeerde Staten van Overijssel. Ook sturen wij de Oplegger ter informatie aan de secretaris-directeur van ODIJS.

Openbaarheid

Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer